

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-187301

Podgorica, 27.12.2021. godine

MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA

-n/r ministra, gospodina mr Jakova Milatovića -

Poštovani gospodine Milatoviću,

Na osnovu Vašeg akta broj: 010-329/20-10811/1 od 16.12.2021. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namjene*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predloženom odlukom postiže se potpuno usklađivanje s Anex-om Uredbe 2021/21 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2021. godine o uspostavljanju režima Unije za kontrolu izvoza, brokinga, tehničke pomoći, tranzita i prenosa robe dvostruke namjene. Definisanje i usklađivanje Nacionalne kontrolne liste dvostruke namjene sa EU Listom jedan je od osnovnih elemenata u implementaciji Zakona o kontroli izvoza robe dvostruke namjene i daljoj dogradnji pravnog sistema Crne Gore.

Na tekst Predloga odluke i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o analizi uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, za implementaciju ovog Predloga nije potrebno obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, nema primjedbi na *Predlog odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namjene*.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Milojko Spajić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	Ministarstvo ekonomskog razvoja
NAZIV PROPISA	Odluka o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namjene
1. Definisanje problema - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
- Zakonom o kontroli izvoza robe dvostruke namjene („Sl.list CG“, br.30/12) uređeni su uslovi pod kojima se može vršiti izvoz i tranzit robe dvostruke namjene, pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći u vezi sa robom dvostruke namjene, nadležnost organa u sprovođenju ovog zakona, kao i druga pitanja od značaja za izvoz i tranzit robe dvostruke namjene. Kontrola izvoza robe dvostruke namjene ne znači samo kontrolu kretanja roba, nego i kontrolu mnoštva povezanih aktivnosti. Nacionalni sistem kontrole izvoza robe dvostruke namjene obuhvata zakonske propise koji omogućavaju sprovođenje postupka izdavanja dozvola za robu koja podliježe kontroli, te sveobuhvatnih pravila o brokerskim uslugama i tehničkoj pomoći. Efikasan zajednički sistem kontrole izvoza robe dvostruke namjene je prevashodno potreban iz razloga usklađenosti s međunarodnim obavezama i odgovornostima koje smo kao država koja vodi postupak priključenja EU dužni da poštujemo, posebno u vezi s neširenjem oružja. Nacionalnu kontrolnu listu robe dvostruke namjene Vlada Crne Gore, na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove spoljne trgovine, donosi i ažurira te istu usklađuje sa Zajedničkom listom roba dvostruke namjene Evropske Unije. Predlog navedene liste će biti usaglašen s Anex-om I Uredbe 2021/821 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2021. godine o uspostavljanju režima Unije za kontrolu izvoza, brokeringa, tehničke pomoći, tranzita i prenosa robe dvostruke namjene¹. Kontrola izvoza robe dvostruke namjene je neophodna iz razloga: • Harmonizacija nacionalne politike kontrole izvoza robe dvostruke namjene s Anex-om I EU Regulative, što je u skladu sa obavezom propisanom Zakonom o kontroli izvoza robe dvostruke namjene („Sl.list CG“; br. 40/16); • Očuvanja nacionalne bezbjednosti; • Poštovanja Rezolucija Savjeta bezbjednosti UN (posebno Rezolucije 1540); • Poštovanje ratifikovanih međunarodnih konvencija i sporazuma u ovoj oblasti; Popis robe dvostruke namjene iz Priloga ovog predloga odluke treba biti ažuriran kako bi se osigurala puna usklađenost s međunarodnim bezbjednosnim obavezama, jamčila transparentnost, održavala konkurentnost crnogorske privrede te nadležnim organima za kontrolu izvoza i privrednim subjektima olakšala upotreba referentnih propisa. - Zajednički popisi robe dvostruke namjene, odredišta i smjernice ključni su elementi efikasnog režima za kontrolu izvoza. Prenos softvera i tehnologije putem elektroničkih medija, telefaksa ili telefona na odredišta van Crne Gore je takođe izazov koji ukazuje da predmetnu robu i način transfera treba kontrolirati. Posebnu pažnju potrebno je posvetiti	

¹ Anex I Uredbe 2021/821 Evropskog parlamenta i Savjeta je zapravo Commission Delegated Regulation (EU) 2020/1749 of 7 October 2020.

ponovnom izvozu i krajnjoj uporabi robe dvostruke namjene.

- Roba dvostruke namjene se prevashodno odnosi na sljedeće oblasti: Biologija, uključujući tehnologiju i medicinu, Hemija, Biohemija, Fizika, Nuklearna tehnologija, Energetika i tehnologija zaštite okoline, Tehnologija za informacije i komunikacije, Elektronika, Aeronautika, Transportni inženjering, Mehanički inženjering, Tehnologija materijala, Procesni inženjering. Da li je roba, odnosno softver ili tehnologija na Nacionalnoj kontrolnoj listi roba dvostruke namjene određuje se na bazi tehničkih karakteristika i ukupnih svojstava roba, destinacije, krajnjeg korisnika i krajnje upotrebe.
- Nedonošenje ove Odluke Nacionalni sistem kontrole izvoza robe dvostruke namjene bi se odnosio na usaglašenost sa "Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2199 of 17 October 2019", čime bi moglo doći do sljedećih problema:
 - neusklađenost nacionalnog sa EU propisom,
 - negativan izvještaj po Poglavlju 30,
 - neinformisanost izvoznika da se određena vrsta robe ne/nalazi na režimu dozvola,
 - nedostatak informacija službenika carinskog organa CG sa robom dvostruke namjene koja se stvarno nalazi na režimu izvozne kontrole, kako bi na vrijeme mogli reagovati i upoznati stranke da se određena roba nalazi na spisku roba dvostruke namjene, te da je za istu potrebno pribaviti dozvolu za izvoz, tranzit, brokering ili pružanje usluga tehničke pomoći,
 - izvoznici, pružaoci usluga tehničke pomoći, brokerskih usluga te roba koja tranzitira preko teritorije CG može doći u posjedn neovlašćenih trgovaca, krajnjih korisnika, krajnjih destinacija čimi bi se prekršile sve bezbjednosne i obaveze koje su prihvaćene sa strane Crne Gore po osnovu ratifikovanih međunarodnih konvencija i sporazuma u ovoj oblasti.
- Donošenjem predmetne Nacionalne kontrolne liste ni na koji način neće biti oštećeni privredni subjekti u Crnoj Gori, a posebno ne u mjeri koja bi za rezultat imala veće biznis barijere u svom poslovanju.
- "Status quo" opcija podrazumijeva zadržavanje postojeće Nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namjene koja je objavljena "Službenom listu CG", broj 86/21 od 5.08.2021. god. i koja je usaglašena sa "Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2199 of 17 October 2019".

Donošenje nove odluke podrazumijeva usaglašavanje Nacionalne kontrolne liste sa "Commission Delegated Regulation (EU) 2020/1749 of 7 October 2020 amending Council Regulation (EC) No 428/2009 setting up a Community regime for the control of exports, transfer, brokering and transit of dual-use items and Commission Delegated Regulation (EU) C(2021)7424 of 20.10.2021 amending Regulation (EU) 2021/821 of the European Parliament and of the Council as regards the list of dual-use items".

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Naveći usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**
- Predloženom Odlukom se postižu sljedeći ciljevi:
 - Usaglašavanje Nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namjene s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2020/1749 od 7. oktobra 2020. o izmjeni Uredbe Savjeta (EZ) br. 428/2009 o uspostavljanju režima Zajednice za kontrolu izvoza, transfera, brokeringa i tranzita predmeta dvostruke namjene i Delegirane uredbe Komisije (EU) C(2021)7424 od 20.10.2021. o izmjeni i dopuni Uredbe (EU) 2021/821 Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu liste roba dvostruke namjene;

- Unaprijeđenje sistema izvozne kontrole;
 - Jačanje regionalne, evropske i evroatlanske saradnje na planu kontrole izvoza roba dvostruke namjene;
 - Izvršavanje svih preuzetih obaveza koje proističu iz članstva Crne Gore u UN, kao i brojnih međunarodnih rezolucija, preporuka i drugih dokumenata na planu sprečavanja proliferacije oružja za masovno uništenje i borbe protiv terorizma;
 - Poštivanje ljudskih prava;
 - Vitalni bezbjednosni interesi Crne Gore;
 - Što jednostavnija primjena Odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namjene, od strane privrednika, kao i ostalih organa uključenih u proces implementacije ovog spoljnotrgovinskog propisa. Naime predmetna Odluka predstavlja kodifikovano rješenje, koje obuhvata jasno definisanu podjelu roba dvostruke namjene na deset kategorija, podijeljenih na područja namjene robe.
- Postoji međunarodna saglasnost o tome da širenje oružja za masovno uništenje (u daljem tekstu OMU) prijeti međunarodnom miru i sigurnosti, te je stoga Vlada Crne Gore definisala jasnu nacionalnu politiku neširenja OMU kako bi uspostavila politički okvir za dalje zakonodavne aktivnosti.

U skladu sa svojim vanjsko-političkim prioritetima, Crna Gora je snažno posvećena očuvanju međunarodnog mira i bezbjednosti, borbi protiv organizovanog kriminala, terorizma i širenja OMU. Ovo opredjeljenje je prepoznato u brojnim strateškim dokumentima, Strategiji odbrane, Strategiji nacionalne bezbjednosti, Strategiji za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma, te Strategiji za neproliferaciju OMU, čime su vanjsko-politički prioriteti pretočeni u strateške obaveze.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

„Status quo“ opcija

Na osnovu člana 6 Zakona o kontroli izvoza robe dvostruke namjene ("Službeni list CG", broj 30/12), Vlada Crne Gore, na sjednici od 8. jula 2021. godine donijela je Odluku o utvrđivanju nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namjene ("Službeni list Crne Gore", br. 086/21) kojom je izvršeno usaglašavanje s "Council Regulation (EC) No 2019/2199. of 17. october 2019".

Preferirana opcija

Pravni osnov za donošenje ove odluke sadržan je u članu 6 Zakona o kontroli izvoza robe dvostruke namjene (Službeni List Crne Gore, br. 30/12) kojim je dato ovlaštenje Vladi Crne Gore da, na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove spoljne trgovine, donosi i ažurira Nacionalnu kontrolnu listu robe dvostruke namjene, tj. vrši njeno usklađivanje, u ovom slučaju s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2020/1749 od 7. oktobra 2020. o izmjeni Uredbe Savjeta (EZ) br. 428/2009 o uspostavljanju režima Zajednice za kontrolu izvoza, transfera, brokeringa i tranzita predmeta dvostruke namjene i Delegirane uredbe Komisije (EU) C(2021)7424 od 20.10.2021. o izmjeni i dopuni Uredbe (EU) 2021/821 Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu liste roba dvostruke namjene.

Kao članica gotovo svih najvažnijih međunarodno pravnih instrumenata u domenu sprečavanja širenja OMU, Crna Gora je posvećena ispunjavanju obaveza koje iz njih proizilaze. Između ostalog, uspostavljen je odgovarajući normativno-pravni i institucionalni okvir usmjeren na onemogućavanje da nedržavni akteri dođu u posjed, proizvedu, transportuju ili koriste bilo koju vrstu OMU, ili sredstva za njihovu isporuku. Zabranjena je

svaka aktivnost koja može da doprinese proliferaciji OMU i uspostavljen efikasan sistem kontrole spoljne trgovine naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene.

Kako bi se gore navedeni ciljevi ostvarili, Crna Gora mora poštovati svoje specifične obaveze koje proizlaze iz:

- ratifikovanih međunarodnih ugovora (npr. Ugovora o neširenju nuklearnoga oružja (NPT); Konvencije o hemijskom oružju (CWC); Konvencije o biološkom i toksičnom oružju (BTWC); Konvencije o zabrani upotrebe, stvaranja zaliha, proizvodnje i prenosa protivpješadijskih mina i njihovom uništenju, Ottawska konvencija),
- sankcija koje su određene obavezujućim rezolucijama Savjeta bezbjednosti UN-a,
- odluka međunarodnih organizacija (npr. Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju ili EU) u čijem je članstvu pojedina država (npr. sankcije/embargo), i/ili bilo kojih relevantnih obaveza u sklopu drugih regionalnih organizacija i njihovog shvatanja nacionalne vanjske i bezbjednosne politike,
- Određenih međunarodnih obaveza koje su definisane u određenim međunarodnim režimima za neširenje OMU kao što su: 1) Grupe nuklearnih dobavljača (NSG); 2) Australske grupe (AG); 3) Režima za kontrolu raketne tehnologije (MTCR); 5) Wassenaarskoga aranžmana (WA) i 6) Zenger Komitet, predstavljaju dodatnu obavezu i potvrdu politike koju Crna Gora treba da sprovede u narednom periodu. Crna Gora je pokrenula inicijativu za priključenje WA 2015.godine, a u toku je pripremanje informacije za Vladu o opravdanosti pristupanja ovom režimu kontrole.

Kako bi ostvarila nacionalnu politiku neširenja OMU, Crna Gora je nametnula ograničenja za izvoz predmetne robe. Riječ je o ograničenjima trgovine robom dvostruke namjene koja se može upotrijebiti za rizične namjene ili pak ograničenjima različitih aktivnosti poput usluga brokinga i pružanja usluga tehničke pomoći.

Neke su aktivnosti u vanjskoj trgovini zabranjene (npr. mjere u sklopu embarga). U drugim slučajevima ograničenja se nameću putem obaveze pribavljanja dozvole.

Sve zabrane i ograničenja donose se zbog političkih i snažnih nacionalnih interesa. S druge strane, zabrane i ograničenja sprovode se kako bi se osigurali mir, državna teritorija i državljani zemlje. Uz to, zabrane i ograničenja su i način da se odgovori na pritisak zajednice država kojim se traži da se poštuju međunarodne odluke (stoga postoji napetost između vitalnih sigurnosnih interesa i političkih zahtjeva).

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Predmetna Odluka se odnosi na sva lica-privredne subjekte, koji se bave prometom roba dvostruke namjene koje sui li nijesu navedene na Nacionalnoj kontrolnoj listi a svrstavaju se u režim kontrole.

Pozitivni, direktni i indirektni uticaji po osnovu donošenja ove Odluke omogućiće svim licima koja se bave prometom ove robe da posluju prevashodno u skladu sa Nacionalnim, ali isto tako i sa propisima EU, čime će se izbjeći mogućnost prekršajne i krivične odgovornosti.

- Trošak koji iziskuje primjena ove Odluke, kao i do sada vezan je za plaćanje administrativne

takse koja je utvrđena Zakonom o administrativnim taksama ("Službeni list Crne Gore", br. 018/19 od 22.03.2019) – Tarifni broj 90.

- Pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje on stvara, iz razloga što svaka stranka svjesno stupa u obavljanje određene vrste spoljno-trgovinskog poslovanja sa jasnim ekonomskim benefitima istog.
- Predlog navedene Odluke nije usmjeren ka podržavanju stvaranja novih privrednih subjekata na tržištu i većoj tržišnoj konkurenciji.
- Kontrola izvoza roba dvostruke namjene je usklađena sa najboljom praksom u zemljama članicama EU i ista neće dovesti do stvaranja administrativnih opterećenja i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Nije potrebno obezbjeđivanje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore za implementaciju predloženog propisa;
- Vidi predhodni odgovor;
- Implementacijom Odluke ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze;
- Nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava u Budžetu;
- Usvajanjem predloženog propisa nije predviđeno donošenje novih podzakonskih akata iz kojih bi proistekle finansijske obaveze;
- Implementacijom propisa doće će do ostvarivanja prihoda za Budžet Crne Gore, po osnovu uplata odgovarajućeg iznosa administrativnih taks;
- Iz gore navedenih razloga nije korišćena nijedna metodologija obračuna finansijskih izdataka prihoda;
- Minsitarstva finansija i socijalnog staranja se pozitivno izjasnilo na predloženi tekste predmetne odluke;
- Vidjeti prethodni odgovor.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);

- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

- U izradi predmetnog propisa nije korišćena eksterna ekspertiza već su se za izradu iste koristili sopstveni kapaciteti te zvanični sajt EU za oblast kontrole robe dvostruke namjene: <https://ec.europa.eu/trade/import-and-export-rules/export-from-eu/dual-use-controls/>.
- U postupku utvrđivanja konačnog teksta propisa kao i roba koje se nalaze na režimu kontrole konsultovani su nadležni sljedeći organi državne uprave: Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, Sekretarijat za zakonodavstvo i Kancelarija za evropske integracije.
- Imajući u vidu činjenicu da se radi o tehničkom procesu usaglašavanja Nacionalne sa EU listom očekuju se pozitivna mišljenja na predloženi tekst propisa kao i pozitivne saglasnosti organa kojima je ovaj propis dostavljen. Ukoliko bude sugestija koje su opravdane iste će se ugraditi u predloženi tekst i samu Nacionalnu kontrolnu listu.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Ne postoje potencijalne prepreke za implementaciju propisa;
- Organ nadležni za izdavanje dozvola, organi nadležni za izdavanje saglasnosti, Uprava prihoda i carina CG kao i svi ostali organi koji su na direktan ili indirektan način uključeni u postupak kontrole izvoza roba dvostruke namjene će učestvovati u punoj implementaciji predmetne Odluke kako bi se ispunili gore definisani ciljevi;
- Ne postoje indikatori kojim će se mjeriti ispunjenost ciljeva;
- Nadležni organi u postupku izdavanja i realizovanja dozvola će sa svog aspekta sprovoditi monitoring i evaluaciju primjene navedenog propisa;
- Nadzor nad sprovođenjem Zakona i propisa donešenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo ekonomskog razvoja. Po potrebi i u zavisnosti od vrste i namjene robe nadzor se može vršiti i u saradnji sa drugim nadležnim organima;
- U postupku izdavanja dozvole, kao i nakon izdavanja dozvole Ministarstvo ekonomskog razvoja može izvršiti pregled robe dvostruke namjene i dokumentacije u vezi sa tom robom.
Lice koje vrši izvoz, pružanje brokerskih usluga ili tehničke pomoći dužno je da nadležnim organima iz člana 30 stav1 Zakona o kontroli izvoza robe dvostruke namjene (Službeni list Crne Gore, br. 30/12) omogući vršenje nadzora u toku kao i nakon njegove realizacije.

MINISTAR

mr Jakov Milatović

21.12.2021. Podgorica
Datum i mjesto

M.P.

Starješina organa predlagača